

Učiteljski tovariš

Stanovsko političko glasilo J. U. U. — sekcije za dravsko banovino v Ljubljani

Mesečna priloga »Prosveta«

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Frančiškova ulica 6/I. Rokopisov ne vračamo. Ne frankiranih pism ne sprejemamo. Izhaja vsak tetrtek. Naročnina letno 60 Din za inostranstvo 80 Din. Člani sekcije J. U. U. plačajo list za članarino. Oglasi po ceniku in dogovoru, davke posebej. Pošt. ček. rač. 11.797. Telefon 3112

Naš dom ob morju

»Kaj pa je tebe treba bilo...« Takole je morda vzkliknil marsikdo, ko je čital proglas in vabilo za pristop v novo društvo, ki ga je poslala naša sekcija zadnji Božič vsem svojim članom. Marsikdo morda tega vabila za pristop v »Društvo za zgradbo zdraviliškega doma ob morju« niti prečital ni. Z »Učiteljskim tovarišem« je romalo tudi vabilo neprečitano na polico. Pa je morda nanesel pogovor na morsk dom, ta ali oni »učiteljev« je že kaj slišal in v sledeči debati je padla marsikatera ostra na račun sekcije in onih tovarišev, ki hočejo še en dom na morju. — Saj imamo vendar že cel kup domov! V Mariboru že stoji, v Ljubljani bo morda tudi kmalu, saj se denar zbira že celo večnost, tudi v Rogoški Slatini je učiteljski zdraviliški dom. Celotovaršišče-učiteljske si hočejo zgraditi svoj dom. Zdaj pa še dom na morju! Koliko pa jih bo še! Postavimo enega najprej na trdna tla, potem se šele lotimo drugega, ne pa vseh naenkrat. — Taki in enaki so prigovori in ugovori tistih, ki se ne potrudijo, da bi se o stvari dovolj informirali.

Dragi moji — vsi vaši ugovori ne veljajo nič. Le oglejmo si razne naše domove po svojem namenu. Učiteljska domova v Ljubljani in Mariboru imata kot glavni namen ta, da omogočita učiteljskim otrokom študiranje v mestu pod dobrim nadzorstvom in poceni in pa to, da sprejmeta pod svojo streho tovariše, ki so v mestu tuji in imajo opravka za en ali dva dni. Ostalih namenov, ki so tem slični, niti ne navajam. Dom učiteljic ima tudi svoj poseben namen ter bo tvoril nekakšen konvikt in zavetišče posebno za učiteljice. Ti trije domovi imajo torej za nas, posebno pa še za svoje člane (zadruge) veliko važnost z ozirom na družino, na otroke in z ozirom na starost. — Drugače je z našimi zdraviliškimi domovi. Tak je n. pr. dom v Rogoški Slatini. Ta dom ni konvikt, temveč je nekak počitniški dom, v katerem iščemo oddiha in zdravja. Kdo more trditi, da tak dom v Rogoški Slatini, torej v zdravilišču, ni potreben? Ali naj mar plačujemo po raznih dragih penzionatih visoke pristojbine, kadar že itak veliko izdamo za ostalo zdravljenje. Ali pa je za vsakogar Rogoška Slatina? Seveda ne. Mnogi si morajo krepiti svoje zdravje tudi v planinah ali pa na morju. Morje nas navadno bolj vleče, ker so nam planine preblizu in lažje dostopne. Torej morje! Tudi tam so hoteli in penzionati, tudi tam hočejo pri tujcu zaslužiti, brez ozira na njegov žep. — Ali ne kaže tedaj raje postaviti na morju svoj dom in pri tem morje poceni in udobno (kakor doma) uživati, kakor pa plačevati visoke vsote?

Koliko izmed nas gre vsako leto na morje, koliko bi jih še rado šlo, pa ne morejo! Ali ni tedaj učiteljski zdraviliški dom na morju potreben, prepotreben? Seveda je! Kakor je potreben Učiteljski dom v Ljubljani za ene vrste potrebe, tako je istočasno potreben za druge vrste potrebe Učiteljski dom na morju. Obe vrsti domov: konvikti in zdraviliški domovi so nam istočasno potrebni, ne pa drug za drugim. Ravno zato pa se že sedaj ustanavlja novo društvo za zdraviliški dom na morju, še preden so ostali domovi na trdnih tleh. Mnogo nas je in eni imajo več smisla za te potrebe, drugi pa več smisla za one. Čeprav se delimo (in koliko jih je še, ki so povsod zraven), bodo vseeno naše zadruge in naša gospodarska društva imela dovolj članstva, ko bi se vsaj četrtna naših članov toliko zavedla, da bi tudi konstruktivno sodelovala pri stanovskem gospodarstvu. Upajmo, da ti časi niso več daleč.

Pa naj bo dovolj teh sitnih stvari in pojdimmo raje k našemu domu na morju.

Velika noč se bliža, kako bi bilo prijetno takrat preživeti par dni na naši rivijeri! Kljub vsemu ni več daleč čas, ko nam bo to omogočeno. Članstvo novega društva se sicer počasi (kar je v teh časih razumljivo), a vendar stalno množi in morda že letos, gotovo pa prihodnje leto pričnemo z zidanjem.

Krasen prostor smo si izbrali. Na severnem delu otoka Krka leži visoko nad morjem starodavno mestce Omišalj. Pod njim se širi idiličen zaliv, odprt proti Kvarneru. Ta zaliv je bil že od nekdaj silno priljučen za letovišcarje in temu primerno se je tudi obala razvijala. Od malega pristanišča po dolgi obali v smeri proti polotoku Kijacu so rastle hoteli, penzionati in privatne vile kakor gobbe po dežju. — Ko sem bil pred sedmimi leti v Omišlju, je bila obala skoro pusta in prazna. Skavti iz Ljubljane so takrat prvič tabo-rili na morju in zdi se mi, da tudi ljubljanske Kolašice. S tem skromnim začetkom je bila ta obala za nas odkrita. — Ako pa greš danes v Omišalj in po obali njegovega zaliva, tedaj se ne moreš načuditi veliki izpremembi v tako kratkem času. Lepa promenadna cesta se vije ob obali, ob njej pa se vrste vile in hoteli med olivami in smokvami ter drugim južnim drevjem. Na večih mestih so priraje-na krasna kopališča, ki kar mrgole kopalcev. Po pravici trdijo mnogi, da bo Omišalj s svojim zalivom kmalu izpodrinil Opatijo, kajti klima je deloma še bolj ugodna.

V tem idiličnem zalivu je krasen 2000 kv. metrov velik prostor kot stavbišče in park. Ni nam treba drugega nego zidati. In rečem vam, da je zidanje pod Omišljem sila poceni. Tam si postaviš n. pr. vilo za 60.000 Din, pa je prostor že tudi plačan. Ako si postavimo zdraviliški dom, nas ne bo mnogo veljal. To nam garantira, da ga bomo dobili kmalu in da bo dostojno reprezentiral učiteljsko dravsko banovino. Naši tovariši Hrvati in oni iz Novega Sada že imajo tam svoje domove, katere so si postavili v prav kratkem času. Hitimo še mi, kajti vsakega leta, ki je zamujeno, je škoda.

Glavno je sedaj le vprašanje, kako priti do kapitala, potrebnega za zidanje. Najboljše je pač delati z lastnim kapitalom in zato si predstavljamo vso stvar tako-le:

Zbrati je treba čim večje število članov, ki hočejo pri tej stvari sodelovati, ki hočejo torej vstopiti v društvo za zidavo doma. Vsak član naj se zaveže prispevati mesečno recimo po 50 Din toliko časa, da bo dom postavljen. Dokler se ne prične z zidanjem, se bo denar stekal v fond in bo ostal lastnina vplačnikov, s katero lahko vsak čas razpolagajo. Kadar se bo javilo dovolj članov (samo javilo, plačevati se prične kasneje!), bomo sklicali ustanovni občni zbor ter se bo društvo ustanovilo. Na tem občnem zboru se bo določila tudi višina mesečnega prispevka (ni treba, da je ravno 50 Din, lahko je tudi manj), ki se bo šele od takrat dalje plačeval.

Pomen šolskega upravitelja

Ko že vedno govorimo o raznih šolskih reformah, ne smemo pri tem pozabiti na važnega činitelja v našem šolstvu, namreč na šolskega upravitelja. On lahko napravi šolsko delo učitelju in učencem prijetno — in kar je pri delu važnejše, da se zaradi njega delo otežkoča ter postaja učitelju težko, da včasih celo neznosno. Vsak član učiteljskega zbora lahko vpliva s svojim delom na ostale člane dobro ali slabo; šolski upravitelj pa podvojeno učinkuje na ves učiteljski zbor. On spravi lahko šolo na najvišji nivo, lahko pa tudi obratno. V mnogih primerih sem že videl neprecenljivo delo šolskih upraviteljev, ki so med narodom naslikani z najlepšimi barvami. Ob vsaki priliki lahko slišiš, koliko je ta ali oni šolski upravitelj napravil v združništvu, sadjarstvu, gasilstvu itd. In z mirno besedo lahko trdim, da so šolski upravitelji od strani ljudstva jako spoštovani.

Mislím, da se ne motim, ako rečem: Kakršen šolski upravitelj, takšna šola. Kakor sem že navedel, učinkuje šol. upravitelj lahko na svoje učiteljsko dobro ali slabo. Le v redkih primerih najdemo posamezne učitelje, ki se za dobre ali slabe upraviteljeve nasvete ne zmenijo in gredo vedno po svoji začetni poti. To so torej le posamezniki in ne kršijo pravila.

Kjer šolski upravitelj ni zadovoljen z ono porcijo pedagoškega znanja, ki si ga je pridobil na učiteljski šoli, marveč neprestano stika v pedagoških knjigah in stremi po novodobnih šolskih reformah ter prenaša vse to v svojo šolo, tamkaj je tudi učiteljski zbor prisiljen, da gre z duhom časa. So šole, katerim ne ubeži nobeno novo delo v pedagoški literaturi, kjer vse kupijo za svoje učiteljske knjižnice, pa ne samo kupijo, marveč se tudi o novodobnih šolskih vprašanjih porazgovorijo. Druge učiteljske knjižnice so pa sila revne. Jasno je, da je takih primerov malo ter da v tej reformni dobi vsi radi čitamo in razmotrivamo novodobne probleme.

Šolski upravitelj, ki hoče, da bo njegova šola res vzorna, ne izpusti niti ene važne konference, kjer bi si pridobil novih poznatkov in navodil za šolsko prakso. On mora v prvi vrsti obvladati učno osnovo vseh razredov do najmanjših podrobnosti in mora skrbeti za to, da se v vsakem razredu doseže predpisana učna snov. Ako se za druge razrede ne zanima in dela le v svojem razredu, greši zoper določbe, s katerimi se mu da v roke uprava šole. To lahko potrdijo »Tedni-ki«, kjer dobiš rubriko: Hospitacije. Na šoli imamo večkrat učitelje novince, ki še nimajo prakse in le tem mora biti šolski upravitelj dovršen svetovalec. K izpitom učiteljske usposobljenosti prihajajo večkrat učitelji, ki pokažejo s svojim praktičnim nastopom, da jim še mnogo, mnogo manjka v praksi. Ali niso temu nedostatku sokrivi tudi šol. upravitelji?

Šolski upravitelj mora stati s svojim teoretičnim in praktičnim znanjem ter izkušnjami v očeh učiteljskega zbora tako visoko, da lahko mlademu učitelju s svojimi nasveti pomaga. Ako se spomnimo nazaj na medvojno učiteljsko in njegovo inštrukcije na mlajše, dobimo slabe predsodke. Vendar pa je ta doba že za nami ter smo te nedostatke že

Koliko bomo potrebovali kapitala, je pač odvisno od nas samih, oziroma od načrta, ki si ga bomo za morsk dom izbrali. Čim več nas bo, tem hitreje pridemo do doma. Recimo, da nas bo kakih 300 in da bo mesečni prispevek za posameznika 50 Din. To bi zneslo za vse mesečno 15.000 Din (brez obresti!), v desetih mesecih torej 150.000 Din, dovolj, da začnemo z zidavo. Plačevanje prispevkov bi pa potem trajalo še toliko časa, dokler ne bi bil dom pod streho, opremljen in pripravljen za obratovanje. Kakor hitro pa bi se to zgodilo, bi se dom že pričel amortizirati. Društvo bi se izpremenilo v zadruge, vplačani zneski bi bili deleži in bi tako ostali ves čas last vplačnikov oz. članov. Niti pare ne bi nihče izgubil!

Kaj bi nam zdraviliški dom vsega nudil, menda ni treba obširno naštevati. Zelo cene- no letovišče, počitnice in zdravljenje na morju v vseh letnih časih ter počitnice oz. kolonije za naše otroke, to bi bilo glavno, da ne govorimo še o drugih stvareh.

Poprimite se torej našega doma! Še enkrat: čim več nas bo, tem hitreje ga dobimo in tem večji ter udobnejši bo! Oni tovariši (tovarišice), ki ste že prijavili svoj pristop, agitirajte dalje, pridobivajte novih članov, ostali, prijavite se, ne bodite malodušni, saj gre v vašo korist.

Pišite še danes na uredništvo našega lista ali pa naravnost na sekcijo JUU Ljubljana, da vam pošlje prijavnico ali pa več prijavníc še za tovariše (ice) na šoli. Prijavijo se lahko tudi žene in možje, zakonski drugi učiteljev (ic).

M. Zor

Nekaj misli o našem tisku

Kakor je polemika o »Težki zadevi« marsikaterega tovariša (ico) razburila, tako je druge mogla samo zadovoljiti. Ne morda zaradi zadeve same, ki je zares »težka«, ampak zaradi odkritosti in iskrenosti, ki se je vendar enkrat pokazala v vsej svoji življenjski resničnosti.

Nepojmljivi so mi protesti naših društev, ker je stanovsko glasilo storilo samo svojo dolžnost, ko je odprlo svoje predale raznim nazorom. Ali so protesti proti svobodni tribuni v naših stanovskih listih zares umestni? Ali zares ne smemo v lastnem listu izražati oddvojenih mišljenj? Ali se kaže tovarštvo res v tem, da moraš imeti v stanovskih zadevah samo eno — morda podedovano — mišljenje?

Vsak pristaš svobodne besede more stališče uredništva samo odobravati. Oddvojena stanovska vprašanja morajo v list! Nihče ne more zahtevati, da bi se smeli usmeriti vsi samo v en pravec in stisniti v en sam idejni kalup. Ravno v naših zadevah je bolje, če začnemo odpravljati hibe in napake sami, nego da nam jih skušajo »popravljalci« drugi. Kakor je samokritika prvi pogoj za izlečenje ran, tako je svobodno mnenje neobhodno potrebno za odpravo nedostatkov kjerkoli. Seveda ima vsak, če se čuti prizadetega, možnost obrambe. Mnenje o absolutni sakrosanktnosti ne sme več biti sestaven del našega stanovskega mišljenja. To bi bila samoprevara, ki ne bi koristila nikomur.

Vsako dovolj utemeljeno stališče, ki izraža svojstveno misel in se razlikuje od mišljenja drugih (morda celo večine) mora priti do izraza edino v stanovskih listih. Meja med stvarnim in osebnim gledanjem stanovskih zadev je problematična, dokler so motivi razprav čisti in usmerjeni samo h konsolidaciji naših razmer. Občutljivost posameznikov kaj rada najde v vsakem oddvojenem mnenju kamen spodtike, češ, to bo pograbila javnost proti nam samim, sami sebi bijemo v obraz itd. Tak izgovor je slab argument in samo izraz nepoznavanja in podcenjevanja naše javnosti. Vsi, ki živimo, ne samo med, ampak tudi z narodom, dobro vemo, kako je ljudstvo poučeno o naših križih in težavah. V vsakem je skrita nečimurnost, ki jo narod ceni po svoje. Če je to nam v korist, je vprašanje...

Otresimo se že enkrat zastarele miselnosti in spoštujemo svobodno besedo vsakega posameznika, ki hoče v duhu socialne in nacionalne odgovornosti utrditi vrednote resničnega — tovarštva! — c.

Vprašanje učiteljev bojnikov pred narodno skupščino

Učiteljem bojnikom je bil leta 1922. z zakonsko odredbo priznan čas, ki so ga prebili v vojni, v napredovanje in pokojnino. To priznanje je leta 1923 osporil državni svet. Učitelji, ki so se udeležili svetovne vojne, povsem upravičeno zahtevajo, da se jim tudi po sedanjem zakonu prizna čas vojne v efektivna službena leta, vendar se to do sedaj še ni zgodilo. O tem vprašanju je bilo govora tudi v narodni skupščini med debato o proračunu prosvetnega ministrstva za l. 1933/34. Učitelj, narodni poslanec tov. Milutin Jevtić je vložil naslednjo predstavko, podpisano od tridesetih poslancev:

Finančnemu odboru narodne skupščine
Beograd.

§ 55. točka 22. finančnega zakona, ki prizna vojna leta samo zdravnikom, je nepravilčen in zapostavlja gotovo število učiteljev, inženjerjev in profesorjev, ki so ustvarjali to državo in ki so se udeležili vojne.

Ta § žali vsak čut uradnikov bojnikov braniteljev in sinov naše države, ki so za svojo hrabrost odlikovani z redom Karador-deve zvezde, Belega orla in z drugimi vojaškimi odlikovanji nosijo danes pokvarjene roke ali noge. Narodna skupščina nam je izrekla zahvalo in priznanje s svojo zakonsko odredbo l. 1922., ki je bila v veljavi, dokler je ni državni svet osporil.

Od teh naših bojnikov, sinov in braniteljev domovine je ostalo vsega komaj kakih 50 v vsej naši državi. Njihove prošnje so še sedaj v narodni skupščini, zato prosimo finančni odbor, da spremeni omenjeni § 55, točka 22. v toliko, da vstavi namesto prve besede »zdravniki« besedo »državni uradniki«, a besede »kot zdravniki, dijaki, kot volonterji sanitetnih ustanov v državi ali v tujini« naj izpadejo. Obremenitev državnega proračuna ne bi bila večja nego 30 do 50.000 dinarjev, kar naj bi se uračunalo šele s tekočim proračunskim letom.

Prosimo člane finančnega odbora, naj se spomnijo l. 1914., ko je tedanja generacija naše šolske mladine morala iz dačke čete v Skoplju oditi naravnost v strelske jarke, da dvigne moralo med vojaki in zadrži sovražnike, kar je tudi uspelo. Oni, ki so ostali, le malo jih je, so bili kaznovani namesto, da bi jih država nagradila. Njihovo plačilo je, da zaostajajo za svojimi tovariši, ki niso bili bojovníki, ali so celo mlajši od njih. — Sledijo

podpisi Milutina Jevtića in še tridesetih narodnih poslancev.

Izvršni odbor J. U. U. je že v več svojih dopisih obrazložil to vprašanje pristojnemu ministru. Tudi predsednik udruženja je izrazil vsako priliko, da je opozarjal merodajne kroge na ugodno rešitev gornjega vprašanja. Sedaj pa pričakujemo sklepa fin. odbora in odredbe finančnega zakona.

Splošne vesti

VELESPOTOVANI G. UREDNIK!

Ob vsej »Težki zadevi« smo stali ob strani toliko časa, dokler se ni zaključila, čeprav se je razvila prav radi nas, brezposelnih učiteljskih abiturientov. Dovolite nam, da še mi povemo svoje misli našim bodočim tovarišem in tovarišicam in priobčite naše besede.

23. novembra 1932. leta smo imeli zborovanje, ki ni nastalo slučajno, ampak iz potrebe, ki je zahtevala, da se najdemo in razgovorimo. Iskreno smo povedali, kaj nas teži in česa pričakujemo tudi od svojih bodočih tovarišev in tovarišic, ker ni vseeno, ali gre mladina z njimi ali pa zavije na svoja pota in se celo obrne proti njim.

Odposlali smo več resolucij, med njimi tudi: »Tistim, ki se jih tiče« »Apeliramo na vse učitelje in učiteljice, ki imajo polna službena leta, in pa na vse učiteljice, ki ste poročene z dobro situiranimi neučitelji, da uvidite naš težak položaj in se nam prostovoljno umaknete. Apeliramo na vaš socialni čut in na našo resnično stanovsko zavest. Upamo, da ne bo naš ključ zadel na gluha ušesa.«

To je bil edini izhod, ker smo vedeli, kako težke so razmere državnih financ, radi splošne svetovne krize. Nismo pa zahtevali ne celibata in ne upokojitve vseh poročenih učiteljev in vendar so bile skoraj vse izjave, priobčene v »Učiteljskem tovarišu«, pisane v nekakšnem sovražnem tonu napram nam, čeprav nismo zakrivali nič drugega, kot da smo se zgenili za svoj obstanek. Častne so izjeme!

Žal nam je, da smo posredni krivci »Težke zadeve« in vendar smo veseli, da smo vsaj spoznali, kako daleč narazen gresta beseda in srce, kadar so potrebne žrtve.

Težko nam je bilo, ko smo čitali vse številne izjave, misli, sodbe in obsodbe češ, »kaj pa je tebe treba bilo...« in morda se tisti, ki so pisali, niso niti zavedali, kako nas udarjajo s sleherni besedo, ki je šla na naš račun.

Saj nismo egoisti in če bo treba bomo potrpežli še dalje, da ne bo treba metati na cesto služkinj, da ne bomo ustanavljali novega brezposelnega kadra in da ne bo treba prijeti za trdo delo poročenim gospodem.

Zivimo v dobi, ko vsak dan srečujemo nove probleme, ki jih komaj razumemo in se jim vendar ne čudimo. Brezposelnost je beseda, ki smo se je tako privadili, da nam zadostuje že kot beseda in se prav radi tega izogibljemo njenega bistva. — »Njih položaj je zelo težak in žalosten, nikakor pa ne — nepričakovano — nenaaden — nego žal predviden.« Idealizem in kruhorstvo sta vendar antipoda!

Govorimo o težnjah in težavah proletariata, pozabljamo pa pri tem na inteligenco, ki je natihiem še vedno in upravičeno glava naroda. Zanimivo je vprašanje, kje je večja socialna zavest?

Prelistaj stare časopise, pa se ti posveti: »Vsi za enega, eden za vse! Vsi na plan, v boj proti sedanji gospodarski krizi! Podprimo naše delavstvo, ki bo v dneh 3. in 4. dec. 1932. nabiralo prostovoljne prispevke za pomaganje trpečih tovarišev, ki so brez lastne krivde brez posla in zaslužka. Vsak naj pritrja malenkosten znesek in ga naj podari za brezposelnost! Tekmujte v navedenih dneh med seboj v dobrih delih, vsak naj pokaže zaso, da ima srčno kulturo in usmiljenje do svojega

bližnjega, ki je zašel le zaradi izrednih gospodarskih razmer v obupno stanje!«

Obrneš list:

»Ustanovni občni zbor zveze mladih intelektualcev:

Tako je danes pred nami največji problem med starejšimi in mlajšimi, ki nimajo nikake besede v dosedanjih ločenih stanovskih društvih. Današnji inteligent se prodaja danes pod ceno, po dolgotrajnem in težavnem študiju se mora loviti za existenco, ne da bi si mogel pri tem privoščiti najpotrebnejšega (knjig in obleke)! Naše število brezposelnih se množi iz leta v leto brez zadostnega upanja in trdnosti. Zato nas sili k organizaciji že samoohranilni nagon, socialni čut, ki se upira raznim slučajem protekcije v vrstah imovitejših in tudi osnovne pedagoške norme, ki pri tem močno trpe.«

Janez Tomšič.

Opomba uredn.: Krivični bi bili, ako bi ne dali besede tudi onim, ki je še niso imeli, dasi so najbolj prizadeti in ki jim gre pri »Težki zadevi« za vse — za življenjski obstoj!

— Seja glavnega odbora JUU v Beogradu se bo vršila 19. in 20. aprila 1933. in ne 20. in 21. aprila, kakor smo poročali zadnjič.

— Učiteljski zdraviliški dom v Rogaški Slatini, registrirana zadruga z omejeno zavestjo. V 29. številu. Učit. tov. z dne 9. marca 1933. je bilo ponatisnjeno vabilo na XIII. redni občni zbor, ki se pa zaradi bolezni načelnika in nekega smrtnega slučaja na določeni dan ni mogel vršiti. Cenjenim članom zadruge se zato naznanja, da se bo vršil zbor 12. aprila

ZEMLJEPIS IN ZGODOVINA

za III. in IV. razred osnovnih šol

od J. Polaka

stane samo 9 Din, odnosno 10 Din, a Vam zelo olajša pouk, ker Vam ni treba snovi narekovati, si otroci s tem ne kvarijo pisave in ne pravopisa ter pridobite na času. Naročite takoj vse štiri knjizice za 38 Din, odnosno one, ki jih potrebujete za sebe ali učence

v knjigarni

Učiteljske tiskarne v Ljubljani
ali pri podružnici v Mariboru

litete. Nad vse zanimive so bile živahne diskusije, ki so sledile posameznim predavanjem. Kljub tako veliki različnosti se je skušalo doseči neko stališče, kjer naj bi zavladala enotnost. In v tem kontaktu so se različnosti same v sebi nekako razblinile. To so trdili skoro vsi predavatelji, kakor tudi kongresisti vzdradošeni, ker so v tem bratskem duhu našli toliko zadovoljnosti in koristi.

Kar nas je družilo, je bilo gotovo v prvi vrsti to, da smo imeli vsi več ali manj ista čustva, namreč vdanost napram otroku, živo vero v našo vzgojno nalogo, nagnjenje k pedagoškemu raziskavanju, voljo za mednarodno razumevanje, utrujenost sedanjosti in upanje v prihodnost. Bili smo kot ena sama velika družina. Iskreno smo si podali roke prijateljsko, pristrčno smo si stali nasproti: narodi iz vzhoda in oni iz zahoda, oni z juga in oni s severa. Malokdaj in malokje je družilo toliko narodov tako iskreno zaupanje.

Predavali so v angleškem, francoskem, nemškem, japonskem in kitajskem jeziku, vendar je prevladovala angleščina. Tečaji in predavanja so se vršila deloma v Liceju, deloma v palači Méditerranée. Obe stavbi napravita mogočen vtis na slehernega, oba monumenta pričata o razkošju Nice, ki se po pravici imenuje biser in večna pomlad Francije.

Kongres se je pričel 29. julija s pozdravnim večerom. Župan g. Jean Médecin, ki ga je spremljala najodličnejša družba mesta Nizze, nas je pristrčno pozdravil v dvoranah vile Masséena. Prihodnji dan je pokrovitelj kongresa profesor Langevin slovesno otvoril kongres v Liceju v Park Imperialu. Palačo so okrasili z najlepšim in najredkejšim cvetjem. Njegov iskren pozdrav je veljal v prvi vrsti vsem kongresistom, ki so prišli z malimi iz-

t. l. (velika sredo) v mestni deški osnovni šoli v Celju ob isti uri, z istim dnevnim redom in pod enakimi pogoji.

Dol, dne 27. marca 1933.

Načelnik: Anon Gnuš.

— V višjih narodnih šolah se morajo po odredbi ministrstva za prosveto z dne 4. marca 1933. še nadalje uporabljati kot pomožne knjige one, ki so določene za meščanske šole, dokler ne bodo odobrene posebne učne knjige za višje narodne šole.

— Društvo upok. učiteljstva za dravsko banovino ima svoj letni občni zbor v četrtek 6. aprila ob 15. uri popoldne pri Novem svetu v Ljubljani z običajnim dnevnim redom. Za slučaj nesklepnosti se vrši pol ure kasneje istotam drugi občni zbor pri vsakem številu članstva. Pri tej priliki bodi omenjeno, da je veliko število upokojencev in upokojenk, tovarišev (ic), ki so izven društva, četudi je to društvo nekaka samopomoč, slična Učiteljski samopomoči za posmrtnine. Več ko bo članov, tem višja je ta. Ne zamudite tedaj pristopiti v teku enega leta po upokojitvi, ker pozneje je treba doplačati vse smrtne slučaje po tem letu. Društvo šteje ob času okrog 350 članov. Veliko jih je že zamudilo in ko se jim je po prijavi pojasnilo glede doplačila, so utihnili. Kakor pri Uč. samopomoči, je tudi tu nekaj manjši prihranek potomcem ali komur že. — Fr. Gabršek, predsednik; L. Perko, tajnik.

— Lepo uspelo zborovanje JUU društva za srez Kamnik se je vršilo 18. t. m. v dvorani hotela Miklič v Ljubljani. Na dnevnem redu je bilo poleg organizacijskih zadev predavanje šol. nadzornika tov. Lukežiča: »Pouk v oddelkih s posebnimi ozirom na moderno šolo.« Ta tema je dala povod, da so se zborovanja udeležili vsi trije peti letniki državnega učiteljskega v Ljubljani pod vodstvom gg. profesorjev Černejeve, Copicia in Jegliča. Stvarno in zanimivo predavanje starega šolskega praktika je bilo sprejeto od številnih navzočih z velikim odobravanjem. Ko se je vnela običajna debata, je napravilo posebno dober vtis, da so se iste udeležili tudi kandidati (kandidatkinje), naši bodoči tovariši (ice). To znači, da je naš naraščaj zdrav in na pravi poti in sta ti dve uri, ki mu ji je dovolilo vodstvo, rodili sad. Na mestu je bilo tedaj izrečeno priznanje društvenega predsednika g. prof. Copicia in vodstva zavoda, da dovoljuje svojim gojencem udeležbo naših predavanj. G. prof. Copicia, ki je izrekel zahvalo za naš gostoljubni sprejem, pa zagotavljam, da nam je tak obisk vedno jako ljub in le želimo, da bi se naš naraščaj oklenil z vso stanovsko ljubeznijo naših vrst.

— Sresko učiteljsko društvo za Maribor desni breg je velikodušno poklonilo Borzi dela za inteligenčne poklice, ki smo jo osnovali pod okriljem svoje Zveze mladih intelektualcev, Din 1000.—, katere bo ista uporabila kot podporo nekaterim brezposelnim učiteljem. — Zgoraj imenovanemu društvu se najpristrčneje zahvaljujemo, vsa ostala p. n. društva pa prosimo, da slede temu svetlemu vzgledu.

Šegula Pavle, l. r.

predsednik Zveze.

Grgič Svetko, l. r.

zastopnik brezposl. učiteljev.

— Sreska učiteljska društva, ki žele imeti predavanja v esperantu, naj se obrnejo na upraviteljstvo osnovne šole na Primorskem pri Litiji. — Golobič Peter.

— Ljutomer. Tovarišica gospa Lina Ivančič-Deu obhaja 30. t. m. svoj 86. rojstni dan v popolni duševni in telesni čilosti. Jubilarnta je uspešno delovala na naši šoli 40 let ter je vzgojila tri generacije. Kot zavedna Jugoslovka še vedno bogato podpira vsako narodno in socialno podjetje. Še mnogo čilih in zdravih let!

jemami skoro vsi prav od daleč. Pozdravil je zblizanje narodov v ura ko svet trpi vsled krize. Mir in pravico bo prinesel kongres. Profesor Bovet je imenoval kongres »La Foire aux idées«. Izmenjanih bo mnogo misli, prišla bodo nova navdihnjenja. Prav je, mel, ko je imenoval ta kongres sestanek družine, velike družine za vzgojo. Treba je duha domačnosti, pristrčnosti, veselosti, življenja. In to je mogoče, kljub neizrečni, bolešni tesnobi, ki tlači svet. Zivimo v resnem času. Ustvarimo vezi prijateljstva, medsebojnega zaupanja, da bo svet zopet srečen. Bodimo resni, toda bodimo tovarši. Bodimo si dobri kot da smo družina. Samo v bratskem duhu bomo premagali težkoče, s katerimi se bori danes življenje.

Snov kongresa je bila »Vzgoja v zvezi s socialnim razvojem«. Kongres pa ni posvečal pozornosti samo problemom čisto spekulativnega značaja, ampak vprašanjem žive sodobnosti. Ta vprašanja obsegajo tri glavne misli:

1. Medsebojni odnosi družbe in vzgoja, po kateri ista družba vzgaja otroke.

2. Glavne lastnosti sodobnega socialnega razvoja.

3. Vzgoja, kakršna bi morala postati od danes naprej, da izpolni svojo nalogo.

Medsebojni odnosi družbe in vzgoje. Te odnose je dobro naštudiral in podal berlinski profesor dr. Becker, prejšnji minister prosvete v Prusiji, v svojem referatu: »Der soziale Wandel und die Erziehung unter dem Gesichtspunkt der Verschiedenheit der Völker«. »Socialne meje in vzgoja sprično različnosti narodov«. Nemčija in Združene države na eni strani, Italija in Rusija na drugi, končno Kitajska, pojasnjujejo tri eksotične tipe teh odnosov. V prvih dveh državah, poudarja dr. Becker, je šolski si-

— Naše lutkarstvo. Na zadnjem občnem zboru »Jugoslovenske lutkarske zveze«, ki se je vršil v Ljubljani dne 12. marca t. l., je bil izvoljen kot odbornik in statističar »Jugosl. lutkarske zveze« tudi tov. Eržen France, učitelj v Horjulu pri Ljubljani.

— Načrt za lutkovne odre se dobi pri tajništvu »Jugoslovenske lutkarske zveze« v Ljubljani, Resljeva cesta 28 (Mestna plinar-na) ter stane 10 Din.

Turist, po gorah se ti toži,
da te planinski zrak osveži,
poprej pa dobro se založi
in dušo v »Daj-Damu« priveži!

— Razstava mladinske književnosti. V nedeljo 26. marca je bila v Beogradu otvorena razstava mladinske književnosti. Razstavo je priredil »Ženski pokret« ter razstavil v mali dvorani Kolarčeve univerze srbske, hrvatske in slovenske mladinske knjige. V zvezi z razstavo je prireditelj otroškega tedna. V sredo 29. marca se je vršilo v veliki dvorani predavanje g. Jaše Prodanovića o naši mladinski književnosti. — Pred otvoritvijo razstave se je vršil velik mladinski koncert, na katerem so sodelovali učenci(ke) beograjskih šol.

— Petdesetletnica obveznega šolskega obiska. Dne 12. januarja l. 1883. je izšel zakon o splošni šolski obveznosti v kraljevini Srbiji. Tedanji prosvetni minister Stojan Novaković je izdal ta zakon in naletel z njim na velik odpor in to med narodom, kakor tudi v parlamentu. Toda ravno veliki trmi tedanjega prosvetnega ministra je zahvaliti, da je stopil zakon v veljavo kljub odporu, na katerega je naletel. In ravno radi tega ima g. Stojan Novaković velike zasluge, da se je začelo po takratni kraljevini Srbiji sistematično širiti osnovno šolstvo. — Istočasno z uzakonjenjem splošne šolske obveznosti je bilo otvoreno tudi drugo učiteljske; kajti do takrat je imela Srbija samo eno, in od takrat so smeli postati učitelji le oni, ki so položili učiteljski izpit. Tudi materialno stanje učiteljstva se je od tega dneva stalno boljalo. Ako pogledamo nazaj in prečemo tih petdeset let, moramo priznati, da je osnovna šola v tem kratkem času ustvarila zelo mnogo.

Za imo. za moje in za otroke
'Tempo' šolji na oblake

LJUBLJANA Za gotovino: MARIBOR
Gledališka 4 Selenburgova 4 Slovenska 18

— Stoletnico rojstva hrvatskega skladatelja Ivana pl. Zajca bo nekoliko post festum proslavilo pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« s cerkvenim koncertom v ponedeljek 24. aprila zvečer v frančiškanski cerkvi. Izvajalo bo Zajčev oratorij »Oče naš« in kantato »Uskrsnuče Isusovo«, oboje za soli, mešan zbor, orkester in orgle. Na ta lep koncert opozarjamo že sedaj vse ljubitelje glasbe.

— Nagrade za vzorno oskrbovanje šolskih vrtov je priznala kraljevska banska uprava nastopnim učiteljem-vrtnarjem: Hladniku Josipu v Sevnici, Lušinu Alojziju v Bralslovčah, Šegi Ivanu na Gomilskem, Kotniku Zorku v Rečici ob S., Primožiču Ivanu v Mekinjah, Dolinar Rozi v Kresnicah, Ločniškar Francu na Turjaku, Berglesu Francu v Čadramu, Rupretu Vinku v Smedniku, Jociu Petru v Predvoru, Brezovarju Matiji v St. Rupertu, Bercecu Vinku v St. Janžu, Malešiču Janku v Škocijanu, Jurku Vidu v Dolu pri Hrastniku, Aničiču Josipu v Polšniku, Levstiku Janku v Zagorju, Grčarju Titu na Barju, Lovsetu Antonu v Notranjih gorah, Scheinu Stefanu na Jezeru, Kosinu Mirku na Laverici, Kržišniku Alojziju v Preski, Tavčarju Ludviku na Ra-

stem izraz socialnega in političnega režima. Tam je vzgoja ustvarjanje družbe same, ki se prilagodi razvoju. V Italiji in Rusiji pa je čisto drugače. Druge, v orientalskih deželah, zlasti na Kitajskem so bile ideje o novi vzgoji prenešene od zunaj bodisi po orientalih samih, po onih, ki so študirali na zapadu, ali pa s pomočjo bogoslužnega in političnega imperializma velikih kolonialnih narodov. Te tuje ideje vplivajo v veliki meri na socialni razvoj v orientalskih deželah in brez dvoma tudi na vzgojo.

Predavatelj oriše različnost odnošajev med družbo in vzgojo vsled lege različnih držav. Pravilo naj bo, da je treba ustvariti vzgojo iz naročja katerekoli družbe, s ciljem, da jo obdrži tako kot je. Razločujemo pa dva različna vpliva na razvoj: ekonomske in socialne potrebe ter religiozne in politične misli, ki gredo mnogokrat roko v roki.

Gotovo je, da moralno pojmovanje ni povsod enako in da je velika različnost v delovanju razuma. Bila bi velika zmot, če bi hoteli soditi intelektualnost in moralno življenje orientalcov po evropskih in ameriških osnovnih pojmi. Priznati moramo različnost in ne smemo hoteti unifikacije človeštva na ozemlju, ki ni za to. Bogastvo družbe zavisi od mnogoternosti in variacij svojega razumevanja. Tako ne bo privrelo prihodnje človeštvo na dan z edinstveno univerzalno vzgojo, toda ono bo toliko bolj bogato, v kolikor se bo razlikovalo v svoji pestrosti.

Vsi narodi so dobrodošli v sodelovanju za človeštvo, a še bolj nam bodo, če doprineso svoje moči k temu delu s tem, da ne izgubljajo časa v posnemanju originalnih produktov tujih duševnosti in kulture. Različnost in ne enoličnost naj bo znak prihodnjega človeštva.

Nekaj misli iz referatov priznanih vzgojiteljev na svetovnem pedagoškem kongresu v Nizzi

V preteklih velikih počitnicah se je vršil na solnčni francoski rivieri v Nici šesti svetovni kongres »Mednarodne zveze« za novo vzgojo. Čeravno je že nekaj mesecev preteklo od tedaj, vendar pa zanimanje za ta kongres še ni popustilo, nasprotno, priznani pedagogi najrazličnejši narodnosti se vedno znova pečajo s tistimi problemi, ki jih je obravnaval kongres; še vedno znova se vanje poglobljajo vzgojitelji svetovnega slovesa.

Pedagoške revije raznih evropskih in ameriških držav, kakor tudi držav na Daljnem vzhodu, živo pričajo, da je bil ta svetovni kongres res eden največjih praznikov duha. Zato naj Vam podava še nekaj misli o njem:

Kdor še ni imel prilike, da bi kaj več čital o tem kongresu, bodi na kratko povedano, da predseduje Mednarodni zvezi za novo vzgojo Mrs. Beatrice Ensor, kongresu v Nizzi pa je predsedoval Mr. Paul Langevin, Professeur au Collège de France; Président de la Société française de Pédagogie et de Compagnons de l'Université Nouvelle. Na tem kongresu se nas je zbralo krog 1700 udeležencev iz najrazličnejših krajev širom zemlje. Če povem, da smo bili kongresisti iz 52 držav, je razvidno, kako se je svet zanimal za vsa pereča vprašanja, ki jih je kongres obravnaval.

Izredna pristrčnost je vladala med člani kongresa tako različnih narodnosti in menta-

UČITELJSKA TISKARNA

Ljubljana — Frančiškanska ulica 6

kitni, Flajsu Andreju v Želimljah, Vunderlu Mateju na Cvenu, Klanjšku Mirku v Vučji vasi, Mercini Francu v Grahovem, Baši Antonu pri Sv. Benediktu, Barletu Konradu v Metliki, Titanu Josipu v Puconcih, Titanu Ivanu v Hlaponcih, Železniku Oroslavu v Srednji Bistrici, Dekvalu Cirilu v Dvoru, Mervarju Francu v Žužemberku, Vollmaierju Karlu v Vuzenici, Gallobu Rudolfu v Mežici, Sadarju Mirku na Ojstrici ob Dravi, Venigerholcu Miroslavu v Središču ob Dravi, Kosiju Mirku pri Sv. Barbari v Haložah, Safariču Franju pri Sv. Juriju ob Pesnici, Gradišniku Stanku v Št. Ilju pri Velenju, Kopaču Leopoldu v Slovenjgradu, Grumu Janezu v Gaberku, Stefanciozi Antonu na Donački gori, Freccetu Valentinu v Koprivnici, Schelu Henriku v Konjicah, Kašperju Francu v Dobravcih, Hrovatu Ivanu v Ihanu in Inkretu Alfonzu na Šenkovecturnu.

Učiteljski pravnik

§ Enodnevna odsodstva — kolkovanje prošnji. Na prošnjo Jugoslovenskega združenja — sekcije za dravsko banovino, je izdala kraljevska banska uprava na osnovi odloka finančne direkcije v Ljubljani nastopno tolačenje:

Po določbah § 84. zakona o narodnih šolah so učitelji na državnih narodnih šolah državnih uradnikov in veljavno je tudi določbe zakona o uradnikih, v kolikor prvo navedeni zakon ne določa drugače.

Pravico do odsotnosti v okviru točke 9. § 114. zakona o narodnih šolah ima učitelj šole na podlagi odobrenja tozadevne prošnje po upravitelju šole.

Ker pa take prošnje ne spadajo pod določbe § 97. zakona o uradnikih, pač pa pod določbe § 87. tega zakona in ako se vlagajo pisмено, podlegajo taksi po tar. post. 1. taksnega zakona.

Naša gospodarska organizacija

—g Članom Učit. samopomoči. V mesecu marcu je smrt prav globoko posegla v naše vrste. Iztrgala nam je 6 članov. Ti so: Amalija Tominc, Globoko pri Brezicah; Anton Namestnik, Reka; Rezi Stergar, Ljubljana; Franc Högl, Kočevska Reka; Miroslav Pučelik, Fram pri Mariboru, in Antonija Jurko, Vojnik pri Celju; to je 291. do 296. smrtni slučaj. Na v teh dneh razposlane položnice nakazuje samci po 31 Din, zakonski pari pa 61 Din. Kdor ima kaj zaostanka, ki je k temu znesku prištel, naj nakaze celotni znesek. — Vpoštevajte visok znesek — nad 76.000 Din — ki ga blagajna zaradi visokih zaostankov pri članih še ni mogla v celoti nakazati dedičem umrlih članov, in pa težkoče, ki jih imajo denarni zavodi v denarnem poslovanju. — Čim večja je sila, tem bolj je potrebna pomoč. Zadruga uprava vljudno prosi vse člane, da nakazejo na položnicah vpisane zneske takoj po prejemu položnice. — Dedič umrlih članov opozarjamo na § 3. zadrugnih pravil, ki pravi, da izplača načelstvo pripadajočo posmrtnino po prejemu mrtvaškega lista in sprejemne listine (to je zadrugne knjižice). — Učiteljska samopomoč ima 2540 članov.

—g Učiteljski dom v Ljubljani je imel občni zbor 25. marca t. l. Podrobno poročilo bomo priobčili v prihodnji številki.

—g Učiteljski dom v Ljubljani je založil razglednice z bodočim domom. Kos samo 1 Din. Tovariši (ice), sezite po njih. Dobite jih pri domu. Poslali jih bomo nekoliko tudi sreskim društvom v propagandno svrhu.

—g Mesto cvetja na grob pok. tov. Miroslava Pučelika je daroval Uč. domu v Mariboru tov. Tomo Kurbus iz Rogaske Slatine znesek 100 Din. Tov. Kurbus se je udeležil tudi njegovega pogreba. Mnogo tovarišev (ice) pa se ni moglo udeležiti pogreba tako ne nadoma preminulega nam vsem dragemu pokojniku. Naj bi počastili vsaj na ta način njegov spomin, da bi nekaj darovali za naš dom v Mariboru.

—g Učit. domu v Mariboru so darovali po 100 Din in sicer trgovec g. Franjo Majer, trgovec g. Miloš Oset in g. Ivan Roglič, imajočji trditev »Karo« čevljev, vsi v Mariboru. Vsem trem izrekamo iskreno zahvalo z geslom: Kdor podpira učiteljske ustanove, tega podpira tudi učiteljstvo.

Mladinska matica

— Pravkar je izšla v založbi Mladinske matice knjiga »Nikola Tesla in razvoj elektrotehnike«. Delo, ki ga je napisal dr. Lavo Čermelj, nas vpelje v skrivnost elektrotehnike in nam pove, koliko so prav Jugoslovani sodelovali pri njenem razvoju. Predvsem pa naš veliki učenjak in izumitelj Nikola Tesla.

To je prvo delo o Tesli v slovenskem jeziku. Delo, ki dviga našo samozavest.

Knjigo bi moral poznati vsak srednješolec, vsak učitelj, vsak inteligent.

Knjiga je izšla v okusni izdaji, ima nad 50 slik in se dobi do konca aprila t. l. po znižani ceni, kart. po 26, vezana v polplatno po 32 in vezana v platno po 36 Din.

Naroča se pri Mladinski matici, Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/I.

—mm O Čermeljevi knjigi »Nikola Tesla in razvoj elektrotehnike« sta prinesla krajše ugodne ocene tudi »Istra« (Zagreb) in dijaški list »Zar«.

KNJIGARNA UČITELJSKE TISKARNE

Ljubljana — Frančiškanska ulica 6

—mm Prihodnja seja M. M. bo v sredo, 5. aprila ob 16. uri.

—mm Prihodnja številka »Našega roda« (velikonočna številka) izide že prve dni aprila. Na 10. aprila se list razpošlje tako, da ga bodo lahko imele vse šole še pred prazniki. Opozarjamo na to že zdaj naše cenj. poverjenike.

—mm 25 odstotkov popusta nudi Mladinska matica pri svojih publikacijah še do konca aprila t. l. Knjige, za katere velja popust:

Redne publikacije.

(Brez popusta je cena broširanim knjigam 5 Din, vezanim 8 Din.)

Kresnice I., Kresnice II., Kresnice III., Kresnice IV., Kresnice V. (vez.)

Skulj: Sadjarčki.

Seliškar: Rudi.

Pipan: Kako smo delali radio.

Rehar: Začarani krogi.

Rehar: Vijolica Vera.

Erjavec: Pod grajskim jarmom.

Grimm-Slapšak: Mizica, pogrni se!

Ribičič: Miškolin.

Skulj: Vrtničarice.

Bevk: Lukec in njegov škorec.

Deržaj: Življenje hudobne kavke Katke.

Bevk: Lukec išče očeta.

Hafner: Botra z griča.

Izredne publikacije.

(Brez popusta je cena kartoniranim izvodom po 12 Din, vez. v polplatno. 18 Din, v celo platno 24 Din, na finem papirju 27 Din.)

Lovrenčič: Tiho življenje.

Naš rod.

(Brez popusta je cena v polplatno vezanim letnikom 28 Din, v platno 38 Din.)

I. letnik, II. letnik.

Kdor naroči večjo množino knjig, dobi poleg popusta še na vsakih deset kupljenih izvodov 1 knjigo zastoj.

Popust ne velja za sledeči dve knjigi:

Ribičič: Miklavževa noč, kart. 16 Din, vez. 22 Din.

Čermelj: »N. Tesla«, kart. 26 Din, vez. 32 Din, v platno 36 Din.

Gospodarsko izvenšolsko delo učiteljstva

ZA POVZDIGO KMETIJSTVA.

Na podlagi ankete, ki se je vršila v mesecu novembru 1932. pri kmetijskem oddelku kraljevske banske uprave med zastopniki kmetijskega in prosvetnega oddelka ter Jugoslovenskega učiteljskega združenja v svrhu sodelovanja učiteljev in kmetijskih sreskih referentov za povzdigo kmetijstva, je izdala kraljevska banska uprava po oddelku za kmetijstvo in oddelku za prosveto posebne okrožnice. Oddelek za kmetijstvo daje nastopne smernice:

1. Sodelovanje sreskih kmetijskih referentov z učiteljstvom narodnih šol je utemeljeno v obsegu in predmetu javnega delovanja obeh činiteljev ter v sedanjih časovnih gospodarskih razmerah. Delokrog sreskih kmetijskih referentov se namreč tako glede oseb, kakor tudi glede snovi deloma krije z delokrogom učiteljstva narodnih šol. V takem primeru je sporazumno delovanje za uspešno delo nujno potrebno in je racionalno, ker se more z manjšimi duhovnimi in materialnimi žrtvami posameznika doseči večji skupni uspeh. Enotno postopanje vpliva obenem ugodno na ljudi in utrjuje v njih zaupanje do oseb in odredb svetne oblasti. Harmonično delovanje koristi učiteljstvu pri njegovem vzgojnem delu v šoli in izven šole, je pa tudi močna opora sreskemu kmetijskemu referentu pri njegovi kmetijsko-pospeševalni službi.

2. Podlaga smotrenega sodelovanja sreskih kmetijskih referentov z učiteljstvom je medsebojno zaupanje. Sodelovanje ni poseganje v medsebojno kompetenco, ampak je prostovoljno prijateljsko podpiranje medsebojnega delovanja, ki koristi stvari in olajšuje udejstvovanje med kmetiskim prebivalstvom.

3. Sreski kmetijski referent naj sporazumno delo pospešuje, da ostane v stalnem stiku s sreskim šolskim nadzornikom, ki mu naj odstopa v vednost vse važnejše okrožnice in spise, ki posegajo v medsebojni delokrog.

V osebni stik z učiteljstvom svojega sresa bo sreski kmetijski referent prišel na konferencah sreskega učiteljskega društva. Vabilo tega društva za predavanja se naj referent odzove, ker se mu nudi tedaj najlepša prilika, da seznanji učiteljstvo s sreskim gospodarskim programom in da se z učiteljstvom dogovori o enotnem smotrenem delovanju med kmetiskim prebivalstvom. Pri predavanju naj referent opozori učiteljstvo predvsem na najnavadnejše krajevne napake v kmetovanju, na najvažnejšo gospodarsko panogo v srezu in na način, kako bi se ta mogla dvigniti in prilagoditi sedanjim gospodarskim razmeram. Predavanje naj bo prisrčno in praktično ter

naj se predmet predavanja določi sporazumno z odborom sreskega učiteljskega društva.

Ako sreski kmetijski referent iz katerekoli razloga ne more prevzeti zaprosenega predavanja, naj se obrne s prošnjo za predavatelja do kmetijskega oddelka banske uprave, sam se naj pa kljub temu udeleži zborovanja.

Z učiteljstvom, ki se že udejstvuje v kaki kmetijski panogi, naj bo v stalnih osebnih stikih ter naj jim prijateljsko svetuje pri njihovem delu. Posebno pazljivo naj sreski kmetijski referent posveča kmetijsko-nadaljeval-

Učiteljska knjigarna podružnica

Maribor — Tyrševa ulica štev. 44

nim šolam, kjer naj prevzame strokovna predavanja in sodeluje pri demonstracijah.

Iz okrožnice prosvetnega oddelka posnemamo nastopno:

Učiteljstvo mnogo dela za kulturni podvig našega naroda v šoli, pa tudi izven šole pri raznih prosvetnih organizacijah. Vse to delo pa bo imelo popolen in trajen uspeh stoprav tedaj, kadar bo oporito na gospodarsko moč našega kmetovalca, saj je kulturni podvig naroda v ozki zvezi z njegovo gospodarsko jakostjo. Mnogo je učiteljev, ki se že sedaj s pridom udejstvujejo pri raznih kmetijskih organizacijah in so obilo pripomogli k napredku našega kmetijstva. Mnoge podružnice kmetijske družbe, Sadjarskega in vrtnarskega društva, Čebelarkega društva itd. propevajo predvsem vsled sodelovanja učiteljev.

Da damo učiteljem, ki se že udejstvovati v tem pravcu med narodom, priložnost in pomoč, je potrebno, da se zasnije vez med učitelji in sreskimi kmetijskimi referenti. Ti naj sporazumno in v medsebojni podpori vrše važno nalogo kmetsko-gospodarskega pospeševalnega dela. V dosegu teh ciljev je potrebno, da so sreski šolski nadzorniki v stalnih stikih s sreskimi kmetijskimi referenti ter se tako medsebojno obveščajo v vseh zadevnih ukrepih in podpirajo pri delu.

Kraljevska banska uprava je pripravljena poslati na zborovanje sreskih učiteljskih društev svoje strokovnjake, ki bodo učitelje seznanjali z novimi smernicami pospeševanja vseh kmetijskih panog. K tem predavanjem bo kmetijski oddelek kraljevske banske uprave napotil tudi področnega sreskega referenta, da se seznanji z učiteljstvom in se z njim razgovori o skupnem delu posebno v oni kmetijski panogi, ki je v dotičnem srezu najpomembnejša in najnujnejša.

Sreski šolski nadzorniki naj podpirajo učiteljska društva, ko bodo na svojih zborovanjih razpravljala o kmetsko-gospodarskem pospeševalnem delu. Pomagajo naj pa zlasti onim učiteljem, ki se že sedaj udejstvujejo v tem smislu in poskušajo povečati krog teh delavcev v odrejenem delokrogu.

Po potrebi in možnosti naj si ti učitelji izberejo poseben odsek, ki bo vodil vse delo in stal v stalni zvezi s sreskim kmetijskim referentom. Tako organizirano delo more roditi najboljše uspehe v prid kmetijstva in pridobiti učiteljem, kakor tudi sreskim kmetijskim referentom zaupanje in spoštovanje med narodom.

Pri oceni učiteljstva naj upoštevajo šolski nadzorniki učiteljevo prizadevanje pri pospeševanju kmetijstva in pri raznih gospodarskih ustanovah za prav tako važno, kakor ostalo prosvetno izvenšolsko delo.

—g Za povzdig kmetijstva. Sreski kmetijski referent g. Novak je na zborovanju učiteljskega društva za Gornji grad dne 11. marca razvil program o pospeševanju kmetijstva in prosil učiteljstvo pomoči. V gornjegrajskem srezu sta važni panogi: živinoreja in lesni eksport. Kaj je vse v dosegu te gospodarske panoge potrebno, je jasno razložil predavatelj, da so dobili vsi vpogled v to prostrano polje, ki se odpira učiteljstvu in v katerem se lahko udejstvuje v prid našega kmeta. Pri prihodnjem zborovanju bo g. kmetijski referent pokazal praktično, kaj je podlaga za uspešno živinorejo. Po živahni debati je sklenilo učiteljstvo, da hoče pospeševati tudi sadjarstvo in ustanavljati sadjarske podružnice.

Šolski radio

—r XXIV. teden. V torek dne 4. aprila bo obravnaval g. Miroslav Zor temo »Ptice selilke« po sledečih točkah: 1. Opazovanje ptic selitve. 2. Zakaj se selijo. 3. Kako se selijo. 4. Kam se selijo. 5. Nevarnosti pri selitvi. — V petek dne 7. aprila bo predavala gđ. Ana Ojstriževa »Ščitimo rastline«, po sledečem razporedu: 1. Prebujenje narave spomladi. 2. Kako je bilo rastlinam možno prestopiti zimski mraz? 3. Kaj jim razven zime še lahko škoduje. 4. Ali se rastline tudi same kaj zavarujejo proti različnim poškodbam? 5. Kateri razlogi nagibajo človeka, da ščiti rastline na travniku, na polju, v vinogradu, v sadovnjaku, v gozdu, na planinskih tratih, na vrtovih in javnih nasadih? (Gospodarski razlogi, lepocutni oziro.) 6. Kako vpliva ljubezen do rastlinstva na človekov značaj, na njegovo srce? (Vzgojni moment.) Otroci naj poznajo že nekaj spomladanskih cvetic in naj opazujejo razvoj listnih in cvetnih popkov na drevju. Če mogoče, naj se jim vsaj na sliki predoči nekaj zaščitnih rastlin: svišč ali encijan, murka, lepi čevljev, volčini, kranjski in lepi jeglič, Cojzova in rogata vijolica, Cojzova zvončica, božje drevce in planika.

Šolske organizacije in društva

VABILA:

— JUU SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO ZA RADOVLJICO zboruje v soboto dne 8. aprila 1933. takoj po prihodu dopoldanskih vlakov v poslopu osnovne šole na Jesenicah. Na dnevnem redu je tudi predavanje prof. dr. St. Gogale: »Vzgojne ideje moderne pedagogike«. Udeležba obvezna! — Odbor.

— JUU SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA OKOLICA, VZHODNI DEL zboruje v soboto, dne 8. aprila t. l. — točno ob 9. uri — v osnovni šoli v Mostah.

Sporod je sledeč:

1. Predsednikovo poročilo.
2. Slovestno predavanje.
3. Tekoče zadeve.

Oddelek za učila

Ljubljana

Maribor

— JUU SRESKO DRUŠTVO ZA SREZA ČRNOMELJ-METLIKA bo zborovalo v soboto 8. aprila v Metliki. Dnevni red: 1. Zapisnik zadnjega zborovanja. 2. Dopisi. 3. Predavanja sreskega kmet. referenta. 4. Predlogi in slučajnosti. Pričetek ob 12.30, kosilo si preskrbimo še pred zborovanjem. Poravnajte zaostalo članarino. Odbor.

— JUU SRESKO DRUŠTVO ZA SREZ KRŠKO zboruje v četrtek, dne 6. aprila 1933. v Mokronogu ob 9.30 uri v ondotni narodni šoli.

Sporod:

1. Poročilo predsedstva.
2. Situacijsko poročilo in okrožnice sekcije JUU.
3. Razstava šolskih vrtov.
4. Učni načrti — poročila sres. šol. nadzornikov tov. L. Levstik.
5. Slučajnosti.

Tovarišice članice in tovariši člani se vabijo, da se polnoštevilno udeležijo tega zborovanja.

M. Brezovar, predsednik. Fr. Lunaček, tajnik.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO SLOVENJGRADEC bo zborovalo v soboto dne 8. aprila t. l. ob 9. uri v slovenjgraški osnovni šoli. — Na dnevnem redu je poleg običajnih točk tudi predavanje tov. Zupančiča o čustveni vzgoji. — Odbor.

— JUU SRESKO DRUŠTVO V MURSKI SOBOTI bo zborovalo v soboto, dne 8. aprila v Sokolskem dolu v Murski Soboti.

Dnevni red: Čitanje zapisnika zadnjega zborovanja, dopisi in poročila funkcionarjev, kmetijsko predavanje sreskega kmetijskega referenta, razstava šolskega vrtnarstva, tečaj za vrtnarstvo in moderna ročna dela, slučajnosti. — Začetek točno ob 9. uri.

— JUU SRESKO DRUŠTVO MARIBOR DESNI BREG zboruje dne 8. aprila ob pol 10. uri v nabavljalni zadrugi po nastopno navedenem dnevnem redu:

1. Dopisi.
2. Predavanje tov. Grčarja — nadaljevanje — »Hibe šodobnega gospodarstva«.
3. Debata o »Težki zadevi«.
4. Slučajnosti.

Ker bo to najzanimivejše zborovanje zadnjih desetih let, pričakujemo točnosti in polnoštevilne udeležbe, zlasti je potrebna udeležba tovarišic. Posebnih vabil se ne bo razpošiljalo.

Petrovič Š., t. č. predsednik.

— JUU SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO V CELJU zboruje v soboto 8. aprila v mestni narodni šoli v Celju z začetkom ob pol 9. uri. Poleg društvenih zadev se bo razpravljalo o vrtnarski razstavi, g. inž. Dolinar pa bo govoril o kmetijskem programu.

Odbor.

— JUU SRESKO DRUŠTVO V PTUJU bo zborovalo v soboto dne 8. aprila v Mladiki v Ptuj ob 9. uri. Dnevni red, običajen za zborovanja, se izpopolni s predavanjem g. sreskega nadzornika L. Cepudra o učnih slikah. — Ob 8. uri je odbora seja istotam. Odbor.

POROČILA:

+ JUU SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA OKOLICA — ZAH. DEL je zborovalo dne 11. marca 1933. v Ljubljani. Navzočih je bilo 115 članov.

Po otvoritvi zborovanja je sreski šolski nadzornik tov. Urbančič Alojzij izročil tov. Prinčiču Edvardu, učitelju na Viču, red Jugoslovenske krone V. stopnje, s katerim je bil odlikovan kot dobrovoljec.

V imenu društva je odlikovancu čestital predsednik tov. Mikuž.

Sreski šol. nadzornik Urbančič je priporočal vsem članom društva, naj pristopijo k »Jadranski straži«, ki hoče po svojih pravih skrbeti za varnost naše obale. Članarina je samo 12 Din na leto. To naj bi pobirali šolski upravitelji in jo izročali društvenemu odboru.

Podrobna pojasnila o »Jadranski straži« je prečital tov. Prinčič in priporočil oba lista, ki ju izdaja to društvo, in sicer »Jadransko stražo« in »Mladega stražarja«.

Ravnatelj g. dr. Dragotin Lončar je predaval o temi: Tri stopnje v razvoju šolstva.

Nato se je razvila obširna razprava o izjavi učiteljev in učitelj narodnih šol na Vi-

ču in v Zgornji Šiški, priobčeni v štev. 27. »Učiteljskega tovariša« z dne 25. februarja 1933.

Tov. Princič je pojasnil svoje stališče in trdil, da ni nikdo imel namena sekcije žaliti. Predsednik sekcije za dravsko banovino tov. Dimnik Ivan je na podstavi razne korespondence obširno in podrobno pojasnil ozadje izjave in navedel dejstva, ki dokazujejo, da so nekateri učitelji, ki pa niso člani sreskega društva Ljubljana okolica — zah. del, hoteli intrigrirati proti sekciji. Ustvarjati so hoteli dvom o njenem nacionalnem čustvovanju in razširiti mnenje, da sekcija ne podpira dela SKJ. Posledica tega rovarjenja proti sekciji je vsekako tudi izjava, priobčena v »Uč. tovarišu«. Odločno je izjavil, da je sekcija vedno in povsod pokazala, da je njeno jugoslovensko čustvovanje nad vsakim dvomom in da je vedno priporočala in naročala svojim članom, da pridno delujejo v sokolskih društvih, o čemer pričajo številni predmetni dopisi sekcije sreskim društvom.

Stališče sekcije do SKJ je bilo dovolj jasno povedano v »Spomenici predsedniškega zbora v Mariboru«.

Izvajanjem predsednika tov. I. Dimnika je ogromna večina članov burno pritrjevala in mu s tem izrazila popolno zaupanje.

O tem predmetu sta govorila še tovariš Završnik in tov. Gole, ki sta bila mnenja, naj bi se spor med sekcijo in tistimi, ki so predmetno izjavo podpisali, pa je niso preklicali, na miren in lep način poravnal. Sreski šol. nadz. tov. Urbančič in g. dr. Lončar pa sta priporočala stanovsko edinstvo.

Tov. tajnica je poročala o dopisih.

Tov. blagajničarka je pohvalila redno plačevanje članarine.

Z. Mikuš, predsednik. Ana Lenarčič, tajnica.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO BREŽICE je zborovalo 11. III. 1933. ob 10. uri v narodni šoli v Brežicah. — Navzočih 50 članov od 107.

I. Tov. Skulj Andrej, nadzornik za šolske vrtove, je podal smernice za ureditev šolskega vrtnarstva. Omenil je zakonske določbe, ki obvezujejo občine oskrbeti šolam vrtove. Pravilnik še ni izdan. Šola poseduje 20 do 30 a, ki se morajo temeljito izrabit za stavbišče, igrišče, telovadišče, dvorišče, sadovnjak in vrt sam. Tega uporabljaj ves učiteljski zbor in se zavedaj, da je vrt podaljšana učilnica. V zvezi s kmet. referenti naj se doseže izboljšanje obstoječih vrtov, da se vzbudi pri ljudstvu zanimanje za vrtnarstvo in da dobi učiteljstvo potreben ugled in zaupanje.

V debati je še pojasnil glede banovinske šolske razstave in vrtnarskega tečaja. K

tečaju, za katerega zaprosimo bansko upravo za 7. in 8. aprila 1933. v Brežicah, se je takoj prijavilo 35 udeležencev.

II. Sklep k dopisu sekcije »Pravni konzulent«: JUU sekcija za dravsko banovino naj v primeru potrebe najame pravnika, kadar gre v posameznih primerih za potrebe načelnega značaja. Stalno pravnega konzumenta ne moremo vzdrževati.

III. Sreski odbor za zaščito članstva se konstituira sledeče: tov. Sancin, Klemenc in Knapič. V častno razsodišče so izvoljeni: tov. Voglar, Ivanuš in Jakopec.

Novi člani: Trtnik Vekoslava, Kodrič Vladimir, Sevnik Mira, Arnšek Josipina in Gregorič Vinko.

J. Knapič, predsednik. Franja Svetina, tajnica.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO MARIBOR DESNI BREG je zborovalo 11. februarja 1933 ob 10. uri v Nabavljalni zadrugi v Mariboru. Od 105 vpisanih je bilo 68 navzočih, t. j. 65%.

1. Zborovanje je vodil tov. predsednik Simon Petrovič in je v pozdravnem nagovoru izrazil dobrodošlico novim članom: Adolfu in Antoniji Sokol iz Limbuša ter Evi Mlekuž iz Ruš, želeč jim, da se pri nas dobro počutijo. Nato je nanizal več misli o naših zborovanjih, kako bi jih uredili, da bi dosegli čim več aktivnosti članstva. Razvila se je debata, v katero so posegli tov. Firm, Klemenčič, Hren, Vranc in Ivanuš. Sklenjeno je bilo, da bodo zborovanja bolj pogosta, točna, jedrnata in stvarna, čim več združena z dobrimi predavanji. Skrbelo se bo, da pridemo spet do večje živahnosti kljub ekonomskim težnjam, ki izpodrivajo one idealistične, ki so družile in vezale tovarištvo za časa, ko so bili v ospredju nacionalni boji. Kraj zborovanja se določi v Nabavljalni zadrugi točno ob pol 10. uri.

2. Pri dopisih je bila vzeta na znanje Spomenica izvršnega odbora JUU z opombo, da ni rešeno vprašanje všteta let učiteljev vojakov, ki so odslužili kadetski rok in o vštetu let učiteljev vojakov, ki so maturirali med vojno. Dalje so bili sprejeti nekateri sklepi, kakor: a) glede pravnega konzumenta, katerega bi mogoče našli med učiteljstvom, ali naj bi se našla zveza z drugimi panogami držav. uradništva, kar bi pozicijo honorarja znižalo. (Brezplačno noče nihče delati. Op. ur.) b) Pri pretresu učnega načrta za osnovne šole sta bila sprejeta naslednja predloga: »Ker sedanjí projekti učnih načrtov ne vpoštevajo dovoljni meri naših razmer in potreb, prosimo sekcijo JUU Ljubljana, da skuša pri razpravah o učnih načrtih uveljaviti ves svoj vpliv v smeri, ki odgovarja sedanjemu idejnemu in organizatoričnemu stanju šolstva v dravski banovini.

Učni načrti naj bodo prilagojeni težnji, da je pouk sredstvo za razvoj otrokovih duševnih in telesnih sposobnosti. Mnogo imamo danes izobraženih ljudi, a malo značajnih. Zato vsiljen didaktični materializem vzgojitelja pri šolskem delu samo ovira. V skladu z znanstvenimi izdelki pedagogike in psihologije smo in bomo poleg vzgoje stremeli za tem, da damo učencem toliko znanja, da si morejo pridobiti tudi v življenju nadaljnjo izobrazbo samostojno. Na mesto dogmatičnih načrtov z izolacijo predmetov in natrpano snovjo naj stopijo okvirni načrti, ki bodo dopuščali našim višje in nižje organiziranim šolam ureditev pouka v smislu teženj sodobnih izkustev.

Glede učnih knjig sprejeti predlog: »Ker se sporedno z novimi učnimi načrti pojavlja tudi poplava novih učnih in priročnih knjig (privatnih izdaj), predlagamo, da sekcija JUU ustanovi pedagoški forum, ki naj pred tiskanjem poda svoje mnenje o književnih potrebah v našem šolstvu ter objektivno presoja, v koliko pride izdaja posameznih predloženih knjig za naše šole v poštev. Moralna dolžnost vseh pisateljev šolskih knjig pa naj bo, da javijo svoje delo odboru pri sekciji JUU. Društvena glasila naj propagirajo nato samo knjige, ki jih je sekcija odobrila. S tem preprečimo izdajo neumestnih in nesodobnih knjig ter obvarujemo pisatelje vsake moralne in gnotne škode že v naprej.

Simon Petrovič, predsednik. Iv. Šeško, tajnik.

Novosti na knjižnem trgu

—k E. L. Gangl: »V sokolskem krogu.« Založila Jugoslov. Sokol. Matica v Ljubljani. Prosvetni odbor Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije odobril z razpisom z dne 11. februarja 1933 br. VIII/1.

Pisatelj, I. namestnik staroste SKJ, posveča knjižico jugoslovenskemu sokolskemu naraščanju na pot v življenje. V uvodu pravi, da poklanja knjižico naraščanju ob 70-letnici ustanovitve prvega sokolskega društva na ozemlju sedanje naše krasne domovine kraljevine Jugoslavije. V lahko umljivih in toplih besedah razvija na to program Sokolstva, tako da predstavlja knjižica za vsakega člana Sokola sokolski katekizem, ki ga mora znati vsak Sokol in sokolski almanah, ki mora biti svet vsakemu bratu. Poglavlja so sledeča: Tako je z nami! — Slava domovine. — Začetek in konec. — Sokolstvo last naroda. — Vzgoja. — Enak med enakimi. — Bratje in sestre. — Večno gibanje. — Večna nezadovoljnost. — Uspeh dela. — Sokolstvo in vera. — Molitev. — Svoboda. — Poslanica sokolski mladini. — Knjižica je mala, a bogata po vsebini, globoka po čuvstvu ter zlat zaklad za sokolsko mladino!

gata po vsebini, globoka po čuvstvu ter zlat zaklad za sokolsko mladino!

—k E. L. Gangl: »Mladi sokolski rod.« Založba Jugosl. Sokolske Matice, Prosvetni odbor Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije odobril z razpisom od 16. febr. 1933. S slikami okrasil Ivan Erbežnik.

Knjižica predstavlja zbirko pesem, ki bodo dobro služile našim sokolskim odrom za deklamacije ter oplemenitenje duš naše sokolske dece v obče. Vse najdete v tej najnovejši zbirki brata E. Gangla, česar želite za vsako priliko in kar je lepo in plemenito. S pesmijo se navdušuje mladina za Sokolstvo, pesem jo uči vzljubiti našo državno zastavo, pesem jo zavrti v bratsko sokolsko kolo, pesem mu vzbuja čuvstva spoštovanja in ljubezni do predstavnika države, kralja. Ženski naraščaj spaja v tesnejšo vez s sestro vaditeljico in moškega z bratom vaditeljem ter tudi med seboj. Ljubezen do narave vzbujajo pesnitve »Cvetna kita« in »Bratec Mirko«. Avtor ne pozablja na razvedrilo: »Šale za male«. Tako se vrste dalje pesemce, ki vedejo duše naraščaja od prvih želja Sokoliča, v sokolski hram, kjer vidi pravo sonce, kjer se mu vzbudi pomlad v srcu z željo, da bo sokolski jezdec. Naraščaj dorašča, Sokolska tromba ga kliče na pohod, misli mu polete visoko do sokola v zraku, veselje raste in plemeniti. Sokolstvo ga obvaruje od nepravilnih potov. Vse, kar je lepo se pridruži malemu Sokoliču: pesem o potovanju, lepi in plemeniti knjigi, o letovanju. Plemenito sokolsko srce daje tolažbo bratu in sestri tudi v dnevi žalosti. Sokolsko bratstvo vzgaja nov sokolski rod, ki ve, kam hoče, mu dviga srca, daje moč, ki se na zunaj kaže v pohodu sokolske armade pod sokolsko zastavo. — To je vsebina te lepe in bogate knjige! Za vsako poglavje posebna pesemca. Knjiga je elegantno vezana v rdeče platnice ter bo vsakemu Sokoliču najlepši pihih za letošnjo Veliko noč.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5—

Ne samo kot darilo.

temveč v vsakdanji rabi potrebujete; očala, barometre, toplomere, daljnogleda, mikroskope, foto-aparate itd. katere kupite najugodnejše pri strokovnjaku

FR. P. ZAJEC, izprašan optik in urar LJUBLJANA, Stari trg 9

Velika zaloga raznih ur in zlatnine. Ceniki brezplačno

A. ŽIBERT LJUBLJANA Prešernova ulica Trgovina s čevlji

Ravnokar je došla velika pošiljka najnovjših čevljev za gospode in dame, domačega in tujega izdelka po jako nizkih cenah. Se priporočamo cenj. učiteljstvu

LEGAT LJUBLJANA MIKLOŠICEVA CESTA 28

SPECERIJA
DELIKATESE
Zajutrkovalnica
Kava dnevno
sveža iz lastne
moderne
prazarne

Podpirajte in širite Mladinsko matico!

Proračun — učila

Kje imajo posebno pripravna učila? — Kje dobite učila za računstvo, čitanje, nazorni nauk, prirodopis, fiziko, kemijo, zemljepis, zgodovino in še za mnogo drugega? — Kje nudijo preprosta in zato najbolj pripravna učila za šolo?

Vsaka šola ima v svojem proračunu znesek za učila!

Vse to Vam nudi:

UČITELJSKA TISKARNA - Oddlek za učila
LJUBLJANA, Frančiškanska ulica št. 6 — MARIBOR, Tyrševa ulica št. 44

UGODNOST!

Damske galoše Din 70
Moške galoše Din 75
Damski snežni čevlji Din 100
Moški snežni čevlji Din 110

ANTON KRISPER, LJUBLJANA
MESTNI TRG 26 ♦ STRITARJEVA ULICA 3

Oglejte si zbirko učil

(aparatur in stenskih slik)

katere je prejel

podružnica

Učiteljske knjigarne v Mariboru

KDOR OGLAŠUJE
TA NAPREDUJE!

VELETRGOVINA F. König

Velika izbira igrač, galanterijskega blaga in gramofonov, kakor tudi žepnih predmetov in raznih kovčegov.

Pelikan

Zaloga barv, tušev in radirk

POVSOD NA ZALOGI
TISKOVINE NA ZAHTEVO

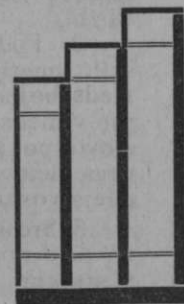
GUNTHER WAGNER — k. d. ZAGREB
Pošt. pret. br. 94

Damske plašče za Veliko noč v veliki izbiri po izredno nizkih cenah tudi na obroke dobite pri

NOBLESSE

Izdelujemo tudi po meri LJUBLJANA, ALEKSANDROVA 4

50% — 70%
p o p u s t a
do 1. maja 1933.

Podaljšali smo čas za naročanje naših knjižnih zbir po znižanih cenah, da omogočimo njihovo nabavo tudi tistim, ki so šele sedaj prišli do tekočih sredstev. — Kdor nima več popisa naših zbir, najpiše, da mu ga pošljemo!

Knjigarna Učiteljske tiskarne
Ljubljana, Frančiškanska ul. 6 Maribor, Tyrševa ul. 44